

Opplagg til Rop i motvind

Mål med opplegget:

Å vekke elevenes interesse for sakprosa:

- ✓ gjennom at elevene utforsker tekstene
- ✓ gjennom at elevene setter ord på sin personlige leseopplevelse
- ✓ gjennom at elevene diskuterer temaer som tas opp i teksten
- ✓ gjennom at elevene reflekterer kritisk over tekstenes påvirkningskraft og troverdighet
- ✓ gjennom at elevene bruker sakprosaetekster som inspirasjon og modell for egne tekster

Før lesing:

Forslag til klassesamtaler:

- Les tittelen, ingressen, underoverskriftene og bildetekstene og finn kjapp informasjon om artikkelens meningsinnhold. Hva kan dere fortelle hverandre om teksten?
- «Staten bryter loven» er et etter hvert blitt et kjent slagord som brukes om Fosen-saken. Hvorfor bryter staten loven?
- Dette er en sammensatt tekst, med bilder, faktabokser, brødtekst og uthevede sitater. Hva kjennetegner ellers en sammensatt tekst? Kom med eksempler på andre typer sammensatte tekster som dere møter på i hverdagen.

Underveis:

- Les hele artikkelen, enten stille for deg selv, eller høyt sammen med en læringspartner. Du kan også lytte til lydfilen på denboka.no/kategori/faktafyk-2024. Stopp gjerne opp etter hvert avsnitt og noter nøkkelord. Du kan også skrive ned ting du lurer på underveis.

Etter lesing:

I læringspar:

- Hvorfor roper de som protesterer «i motvind»? Hva betyr det å gjøre noe «i motvind»?
- Hva skjer i denne artikkelen? Gjenfortell til hverandre.
- Hvem har synsvinkelen, hvilke synspunkter er det som kommer fram?
- Hvilke spørsmål har intervjueren brukt? Hvorfor har hun stilt nettopp disse spørsmålene tror du?

- Hva er hensikten med artikkelen?
- Hva er kolonialisme?
- Hvordan opplever du de to partene i saken? Samene på den ene siden, og representantene for staten på den andre?
- Hva syns dere om bildene? Er de talende for innholdet?
- Hva er et menneskerettighetsbrudd?
- Hva tenker dere om en eventuell løsning på dette?
- Hva syns dere om det siste utsagnet i artikkelen, fra Mihkkal: «Et land bør ikke kunne betale seg unna et menneskerettighetsbrudd. Gjør Norge det, er vi ikke en bedre nasjon enn Saudi-Arabia»?

Klassesamtale:

- Hva synes dere om denne saken? Har dere noen klare meninger om hva som er rett og galt her?
- Er det noe som kan være interessant å lese mer av?
- Hvorfor bryter staten loven med overlegg her?
- Vær kildekritisk og bruk nettsider, bøker og avisreportasjer til å utforske enda mer om Fosen-saken. Presenter for de andre i klassen/gruppa.

Videre:

- Finn ut mer om historiske hendelser hvor staten har gjort urett mot samer.
- Samer har urfolkstatus i Norge, men vi har også grupper som anses som “nasjonale minoriteter”. Finn ut hvem disse gruppene er, og hvordan de har blitt behandlet i Norge opp gjennom tidene.
- Lag en informativ podkast i grupper på fire der dere forteller om Fosensaken. Bruk det dere har funnet ut om, lag et manus og fordel arbeidsoppgaver i gruppa. Lag jingle/kjenningsmelodi og navn på podkasten før dere presenterer historien.